گزارش خبر NEWSREPORT

کد خبر: ۴۵۷۷۰۵
جمعه ۲۸ مرداد ۱۴۰۱ ۱۳:۱۲

یادداشتی از علی اسکینی تحلیل‌گر ارشد کارگزاری بانک صنعت و معدن؛

شرکت جدید آماده ورود به صنعت تولید پلیمر ABS

در حال حاضر دو شرکت «پتروشیمی قائد بصیر» و «پتروشیمی تبریز»، هر دو با ظرفیت ۳۵ هزار تنی تولید ABS، مشغول به فعالیت هستند. در پتروشیمی قائد بصیر، بخش عمده ماده اولیه خریداری اما در پتروشیمی تبریز، ماده اولیه توسط شرکت تولید می‌شود که همین امر، سبب کاهش بهای تمام‌شده و افزایش حاشیه سود در پتروشیمی تبریز شده است. در حال حاضر تقاضای داخلی ABS در داخل کشور حدود ۷۰ تا ۸۰ هزار تن بوده که کسری عرضه از طریق واردات تأمین می‌شود.

به گزارش خبر،علی اسکینی، تحلیل‌گر ارشد کارگزاری بانک صنعت و معدن در یادداشت ارسالی با موضوع " شرکت جدید آماده ورود به صنعت تولید پلیمر ABS " به پایگاه خبری بازارسرمایه(سنا) آورده است؛
ABS از خانواده ترموپلاستیک‌ها، یعنی پلیمرهایی که با افزایش دما بدون تغییر شیمیایی ذوب می‌شوند است، که علاوه بر ویژگی‌های عمومی پلاستیک‌ها، از ویژگی‌هایی مخصوص به خود نیز برخوردار است. در طول جنگ جهانی دوم، تلاش‌های بسیاری برای ایجاد لاستیک‌های مصنوعی انجام گرفت که منجر به معرفی ABS در سال ۱۹۴۸ شد.
از ویژگی‌های عمومی پلاستیک‌ها می‌توان فرآیندپذیری، قابلیت شکل‌پذیری، ارزان و سبک بودن نسبت به فلزات، عایق در مقابل حرارت الکتریسیته و رطوبت، رنگ‌پذیری عالی، مقاومت بالا در مقابل شرایط جوی و قابلیت جوش‌پذیری و ترمیم را نام برد؛ اما ABS علاوه بر موارد گفته‌شده، ویژگی‌های خاص خود را دارد که باعث خاص بودن و کاربردهای گسترده این ماده شده است.
این ویژگی‌ها شامل مقاومت در برابر ضربه، استحکام مکانیکی، روندگی مناسب برای قالب‌های تزریق، تولید گاز خنثی حین سوختن، مقاومت حرارتی و سختی بالا در عین ضربه‌پذیری بالا هستند. «مقاومت در برابر مواد شیمیایی، حلال‌ها و رطوبت» و همچنین «قابلیت شکل‌پذیری بالا به خصوص در لبه‌ها و گوشه‌های تیز» از دیگر ویژگی‌های ABS ها است.
این ماده با ویژگی‌های خاص خود، کاربردهای گسترده‌ای در صنعت لوازم خانگی (تولید قاب تلویزیون، قطعات یخچال و بدنه جاروبرقی)، صنعت خودرو (ساخت داشبورد، سپر و …) و صنایع الکترونیک (بدنه گوشی تلفن همراه) نیز دارد. لوله و اتصالات دقیق، ساختمان‌سازی، ماشین‌آلات، اسباب‌بازی و تجهیزات اداری نیز از حوزه‌های کاربرد این ماده است.
فرآیند تولید
مطابق شکل ۱، سه ماده استایرن منومر، آکریلونیتریل و بوتادین طی فرآیندهای شیمیایی، ترکیب شده و ABS تولید می‌شود.

هرکدام از مواد تشکیل‌دهنده ABS، یک ویژگی فیزیکی خاص به ماده نهایی اضافه می‌کند. استایرن منومر منجر به افزایش سختی و جلای سطحی شده، آکریلونیتریل موجب افزایش استحکام و مقاومت حرارتی و شیمیایی می‌شود و بوتادین، ضربه‌پذیری و کارایی در دماهای پایین را افزایش می‌دهد.
نگاهی به بازارهای جهانی
در حال حاضر ظرفیت اسمی تولید ABS در جهان، ۶/۱۱ میلیون تن بوده که پیش‌بینی می‌گردد تا انتهای سال ۲۰۲۲، به ۶/۱۲ میلیون تن برسد. نمودار ۱، ظرفیت اسمی ABS در جهان به تفکیک مناطق را نشان می‌دهد.

منطقه جنوب شرق آسیا به جز چین، با ظرفیت ۵ هزار و ۳۳۶ تن، بالاترین ظرفیت را دارد. چین، دارای ظرفیت ۴ هزار و ۴۰۸ تن در جهان است و اروپا، آمریکای شمالی و خاورمیانه در رتبه‌های بعدی قرار دارند. نمودار ۲، میزان تولید واقعی ABS و ظرفیت اسمی را به تفکیک مناطق نشان می‌دهد. مجموع تولید جهانی در سال گذشته، برابر ۳/۹ میلیون تن بوده که معادل ۸۰ درصد ظرفیت اسمی بوده است. منطقه جنوب شرق آسیا به جز چین، با ۴ هزار و ۴۱۲ تن و بعد از آن چین با ۳ هزار و ۴۵۵ تن، بیشترین میزان تولید را داشته‌اند.

اگر چین را از منطقه جنوب شرق آسیا جدا نکنیم، مجموعاً ۷ هزار و ۸۶۷ تن در این منطقه تولید می‌شود که بالغ بر ۸۴ درصد تولید جهان، می‌باشد. این موضوع نشان می‌دهد که تمرکز تولید ABS در منطقه جنوب شرق آسیا بوده و این منطقه تأثیر بسزایی در وضعیت این محصول دارد.
تقاضای جهانی محصول، برابر تولید محصول و ۳/۹ میلیون تن است که در نمودار ۳، به تفکیک مناطق نشان داده شده است. چین ۳۷ درصد از تولید جهانی ABS را به خود اختصاص داده اما تقاضا در این کشور بیشتر بوده و ۵۷ درصد تقاضای جهانی را دارد که با توجه به بالاتر بودن تقاضا، مازاد نیاز خود را از طریق واردات تأمین می‌کند. منطقه جنوب شرق آسیا به‌جز چین، ۲۳ درصد از تقاضای جهانی را به خود اختصاص داده است.

یکی از مهم‌ترین فاکتورهای تعیین‌کننده وضعیت هر کالا، کم و کیف تجارت جهانی آن است. در نمودار ۴، تجارت جهانی سالانه ABS مشخص شده است. ۱۰ کشور برتر صادرکننده و ۱۰ کشور برتر واردکننده ABS، در نمودار نشان داده شده است. همان‌طور که مشخص است کره جنوبی و چین با اختلاف نسبت به بقیه کشورها، به ترتیب بزرگ‌ترین صادرکننده و بزرگ‌ترین واردکننده ABS در دنیا هستند و می‌توان گفت بزرگ‌ترین بازیگران بازار ABS، دو کشور کره جنوبی و چین بوده که وضعیت تولید و تقاضا و وضعیت اقتصادی آنها، تأثیر بسزایی در تعیین قیمت، عرضه و تقاضای محصول دارد.

در نمودار ۵، بزرگ‌ترین شرکت‌های تولیدکننده جهان با توجه به ظرفیت اسمی و سهم هرکدام از ظرفیت جهانی، مشخص شده است. بزرگ‌ترین تولیدکننده ABS در دنیا، یک شرکت تایوانی (شرکت Chi Mei) می‌باشد.
در نمودار ۶، ظرفیت اسمی، تولید، تقاضا و همچنین تجارت جهانی ABS، به‌صورت مقایسه‌ای نمایش داده شده است.

در نمودار ۷، سهم هر بخش از مصرف ABS در دنیا به‌صورت کمی نمایش داده شده است. صنعت لوازم خانگی و الکترونیک به‌ترتیب با ۴۰ و ۲۶ درصد، بیشترین سهم از مصرف ABS را دارند. تقاضای این ماده طی سال‌های ۲۰۱۴ تا ۲۰۱۹، به‌طور متوسط سالانه ۸/۴ درصد افزایش داشته است و پیش‌بینی می‌شود تقاضای ABS تا سال ۲۰۲۴، به ۲/۱۱ میلیون تن برسد.

برخلاف بسیاری از محصولات پتروشیمی که قیمت آنها همبستگی قابل توجهی با مواد اولیه مورد استفاده برای تولیدشان دارد، ABS بدین‌صورت نیست و تقاضای محصولات پایین‌دستی، بیشترین تأثیر بر قیمت این محصول را دارد.
با توجه به نمودار ۸، در سال ۱۴۰۰ قیمت محصولات آکریلونیتریل، بوتادین و استایرن مونومر CFR چین، به ترتیب ۲،۲۲۳، ۱،۰۳۶ و ۱،۲۱۰ دلار بود که پیش‌بینی می‌شود در سال ۱۴۰۱ به ترتیب به ۱،۹۲۱، ۱،۲۷۹ و ۱،۲۸۳ دلار برسد. همچنین در سال ۱۴۰۰ قیمت ABS چین نیز ۲،۲۸۶ دلار بوده که پیش‌بینی می‌شود در سال ۱۴۰۱، به ۲،۰۰۰ دلار برسد.

نگاهی به وضعیت صنعت ABS در داخل کشور
در حال حاضر دو شرکت «پتروشیمی قائد بصیر» و «پتروشیمی تبریز»، هر دو با ظرفیت ۳۵ هزار تنی ABS، مشغول به فعالیت هستند. پتروشیمی قائد بصیر با نماد «شبصیر» در بازار فرابورس ایران قابل معامله بوده و پتروشیمی تبریز از زیرمجموعه‌های «پالایش نفت تبریز»، بورسی نیست. در پتروشیمی قائد بصیر، بخش عمده ماده اولیه خریداری می‌شود اما در پتروشیمی تبریز، ماده اولیه توسط شرکت تولید می‌شود که همین امر، سبب کاهش بهای تمام‌شده و افزایش حاشیه سود در پتروشیمی تبریز شده است. البته باید توجه داشت که شرکت پتروشیمی قائد بصیر، تولیدکننده گریدهای خاص رنگی ABS بوده و مشتریان خاص خود را دارد و پتروشیمی تبریز، ABS بی‌رنگ تولید می‌کند و این دو شرکت به‌نوعی رقیب یکدیگر محسوب نمی‌شوند. در حال حاضر تقاضای داخلی ABS در داخل کشور حدود ۷۰ تا ۸۰ هزار تن بوده که کسری عرضه از طریق واردات تأمین می‌شود.
شرکت «توسعه پلیمر پاد جم»، از زیرمجموعه‌های «پتروشیمی جم» است که به‌عنوان یک پروژه عظیم تولید ABS، با ظرفیت ۲۰۰ هزار تن از سال ۱۳۸۹ کلید خورده است. برآورد می‌گردد این پروژه در سال ۱۴۰۲ بهره‌برداری گردد که البته با وجود مشکلات تحریمی، احتمال تأخیر در بهره‌برداری وجود دارد. این شرکت که در منطقه ویژه اقتصادی «انرژی پارس» قرار دارد، گرید بی‌رنگ ABS را تولید خواهد کرد و با هدف صادرات، احداث شده است.
بررسی «پتروشیمی قائد بصیر» به‌عنوان تنها تولیدکننده بورسی ABS
«پتروشیمی قائد بصیر» با سرمایه‌ی ۵۰۰ میلیون تومان، در سال ۱۳۷۶ تأسیس شد. طرح تولید ABS شرکت، در سال ۱۳۸۲ راه‌اندازی شد و در سال ۱۳۹۴ به تکنولوژی تولید پلی استایرن دست یافت که محصول جایگزین شرکت در صورت ایجاد مشکل برای تولید ABS می‌باشد. این شرکت، در سال ۱۳۹۵ آغاز به تولید گریدهای خاص و رنگی محصول ABS نمود که سبب افزایش حاشیه سود شرکت شد و در سال ۱۳۹۷ با نماد «شبصیر» در بازار فرابورس درج شد. سرمایه شرکت، در حال حاضر معادل ۵۰ میلیارد تومان می‌باشد. «گروه توسعه انرژی تدبیر»، ۳۹ درصد از سهام این شرکت را در اختیار دارد. همچنین «مؤسسه بنیاد پانزده خرداد»، «سرمایه‌گذاری تدبیر» و «سرمایه‌گذاری صنایع شیمیایی ایران» به ترتیب مالک ۲۰، ۶/۵ و ۹/۴ درصد از سهام شرکت هستند.
نگاهی به سودآوری صنعت ABS در سال ۱۴۰۱
میزان تولیدات پتروشیمی قائد بصیر در سال ۱۴۰۰، به دلیل اورهال شرکت و همچنین کمبود مواد اولیه در تعداد محدودی از ماه‌های سال، اندکی پایین‌تر از سطح تولیدات سال‌های گذشته بود. از این‌رو برآورد ما برای تولید و فروش سال ۱۴۰۱، برابر با ۳۷ هزار و ۵۰۰ تن است.
نکته‌ی قابل ذکر برای این شرکت، نحوه تنظیم نرخ‌های فروش است. این پتروشیمی نرخ‌های فروش خود را با افزایش نرخ ارز و همچنین نرخ جهانی، افزایش می‌دهد، در حالی که با کاهش این دو عامل، تغییر محسوسی در نرخ‌های فروش خود اعمال نمی‌کند، از این رو اسپرد بین نرخ فروش شرکت در بورس کالا و نرخ ABS چین، در چندماهه اخیر به ۵۰ درصد نیز رسیده است. پیش‌بینی ما با فرض نگه‌داشتن این اسپرد، فروش ۲ هزار و ۵۶۰ میلیارد تومانی در سال ۱۴۰۱ است.
نرخ‌های خرید محصولات استایرن مونومر و بوتادین توسط شرکت، به دلیل اینکه این محصولات در داخل تولید می‌شوند، اندکی کمتر از نرخ‌های چین و برای محصول آکریلونیتریل که وارداتی است کمی بالاتر از نرخ ICIS است. با توجه به تمام این مفروضات، برآورد ما از سودآوری این شرکت در سال ۱۴۰۱ برای هر سهم برابر با ۱،۷۳۲ تومان است. در جدول‌های ۱ و ۲، برآورد صورت سود و زیان «شبصیر» آورده شده است.

منبع: پایگاه خبری بازار سرمایه ایران(سنا)